

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 15.06.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 20.10.1971 do: 31.12.1972

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

105

VYHLÁŠKA

Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

z 8. júna 1964

**o dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných
samostatne hospodáriacich osôb a o poskytovaní zaopatrovacieho
príspevku členom ich rodín**

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, s Ústrednou radou odborov a s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 145 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ

Dôchodkové poistenie jednotlivo hospodáriacich roľníkov

§ 1

Osobný rozsah

(1) Jednotlivo hospodáriaci roľníci a spolupracujúci členovia ich rodín sú poistení na dávky dôchodkového poistenia podľa tejto vyhlášky, pokiaľ nie sú pracovníkmi v trvalom pracovnom pomere ani nepoživajú starobný alebo invalidný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), pracovný pomer sa považuje za trvalý, ak trvá nepretržite aspoň šesť mesiacov po sebe idúcich, a to v takom rozsahu, že zakladá nárok na prídavky na deti*).

(2) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom je roľník, ktorý je v poľnohospodárskom závode osobne zárobkovo činný na vlastný vrub a zárobok je jeho jediným alebo prevažným zdrojom príjmov. Pokiaľ nie je preukázaný opak, predpokladá sa, že obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, ktorá nepresahuje 0,40 ha, nie je zárobkovou činnosťou podľa predchádzajúcej vety. Ak poľnohospodársky závod prevádzajú spoločne členovia rodiny, považuje sa za jednotlivo hospodáriaceho roľníka ten z nich, ktorý závod spravuje; ostatní členovia rodiny sú poistení ako spolupracujúci členovia rodiny. V pochybnosti sa predpokladá, že závod spravujú v tomto poradí: manžel, ovdovený manžel (vdova), najstarší člen rodiny.

(3) Spolupracujúcimi členmi rodiny sú rodičia, svokor, svokra, teš, testiná, zať, ovdovená nevesta, družka, súrodenci a deti od skončenia povinnej školskej dochádzky a od 1. januára 1969 aj manželka jednotlivo hospodáriaceho roľníka a manželka spolupracujúceho člena rodiny, ak

- a) žijú s jednotlivo hospodáriacim roľníkom v spoločnej domácnosti,
- b) trvale sa účastnia na jeho zárobkovej činnosti a ich práca je pre závod nevyhnutná a zaberá v týždni najmenej polovicu normálneho týždenného pracovného času,
- c) nie sú sami inak dôchodkove zabezpečení.

§ 2

Vznik poistenia

(1) Poistenie jednotlivu hospodáriacich roľníkov vzniká

- a) dňom, od ktorého sú osobne zárobkove činní na vlastný vrub,
- b) ak ide o jednotlivu hospodáriaceho roľníka, ktorý bol zároveň v trvalom pracovnom pomere, prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol jeho pracovný pomer rozviazaný alebo prestal byť trvalým; dôchodkové poistenie jednotlivu hospodáriaceho roľníka však nevzniká, ak po skončení pracovného pomeru vstúpil do jedného mesiaca znovu do trvalého pracovného pomeru,
- c) dňom, ktorým jednotlivu hospodáriacemu roľníkovi zanikol nárok na invalidný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia).

(2) Poistenie spolupracujúcich členov rodiny vzniká dňom, ku ktorému sa splnili všetky podmienky pre ich poistenie; ustanovenia predchádzajúceho odseku písm. b) a c) platia obdobne.

§ 3

Zánik poistenia

Poistenie jednotlivu hospodáriacich roľníkov a spolupracujúcich členov rodín zaniká

- a) dňom, ktorým prestali natrvalo vykonávať činnosť zakladajúcu poistenie,
- b) dňom, ktorým sa im priznal starobný alebo invalidný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia),
- c) dňom, ktorým vzniklo ich nemocenské poistenie ako pracovníkov v trvalom pracovnom pomere (§ 1 ods. 1) alebo ich zabezpečenie podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

§ 4

Prihlášky do poistenia a odhlášky z poistenia

(1) Jednotlivo hospodáriaci roľníci sú povinní podať na okresnom národnom výbore na predpísanom tlačive za seba a spolupracujúcich členov svojich rodín do ôsmich dní od vzniku poistenia prihlášku do poistenia a do ôsmich dní po jeho zániku odhlášku.

(2) Ak jednotlivu hospodáriaci roľník zavinił nespĺnením alebo nesprávnym splnením ohlasovacej povinnosti, že sa dávka poskytla neprávom alebo vo vyššej výmere, než v akej patrila, platí o povinnosti nahradiť neprávom vyplatené sumy obdobne ustanovenie zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov*).

§ 5

Druhy dávok

Z dôchodkového poistenia jednotlivu hospodáriacich roľníkov sa poskytujú:

1. dôchodky
 - a) starobný,
 - b) invalidný,
 - c) vdovský,
 - d) sirotsky;
2. dávky pri pracovnom úraze;
3. výchovné k dôchodkom;

4. zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť;
5. zabezpečenie dôchodcov v chorobe.

§ 6

Všeobecná podmienka nároku na dávku

Dávka dôchodkového poistenia patrí, ak sú splnené podmienky pre nárok na ňu a ak je zaplatené splatné poistné za celý čas trvania poistenia. Dĺžné poistné za čas najviac pol roka pred splnením ostatných podmienok pre nárok na dávku môže sa však doplatiť do troch mesiacov po ich splnení.

§ 7

Starobný dôchodok

Starobný dôchodok patrí jednotlivo hospodáriacemu roľníkovi, ktorý v čase trvania poistenia alebo do dvoch rokov po jeho zániku dovŕšil vek 65 rokov, je poistený aspoň 15 rokov a nepožíva invalidný dôchodok.

§ 8

Invalidný dôchodok

(1) Invalidný dôchodok patrí jednotlivo hospodáriacemu roľníkovi, ktorý získal potrebnú dobu poistenia, ak sa v čase trvania poistenia alebo do dvoch rokov po jeho zániku stal úplne invalidným.

(2) Jednotlivo hospodáriaci roľník je úplne invalidný, ak sa pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav stal neschopným vykonávať akúkoľvek sústavnú zárobkovú činnosť alebo ak by výkon takejto činnosti vážne zhoršil jeho zdravotný stav.

§ 9 Výška dôchodku

(1) Starobný (invalidný) dôchodok jednotlivo hospodáriaceho roľníka je:

pri priemernom ročnom vymeriavacom základe Kčs	do 6 rokov poistenia mesačne Kčs	po 6 rokoch poistenia mesačne Kčs	po 8 rokoch poistenia mesačne Kčs	po 10 rokoch poistenia mesačne Kčs	po 15 rokoch poistenia mesačne Kčs	po 20 rokoch poistenia mesačne Kčs	po 25 a viacerých rokoch poistenia mesačne Kčs
do 2 100	210	230	230	230	245	260	275
od 2 101 do 3 300	225	245	260	270	280	300	320
od 3 301 do 4 500	234	260	276	294	315	340	365
od 4 501 do 5 700	243	269	298	318	350	380	410
od 5 701 do 7 800	252	284	314	340	380	420	460
od 7 801 do 10 200	261	299	336	370	410	460	510
nad 10 200	270	308	350	390	440	500	560

(2) Priemerný ročný vymeriavací základ sa určuje priemerom vymeriavacích základov za posledných 10, prípadne za posledných 5 kalendárnych rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, podľa toho, čo je pre jednotlivo hospodáriaceho roľníka výhodnejšie.

(3) Ak starobný (invalidný) dôchodok je jediným zdrojom príjmu dôchodcu, môže sa zvýšiť na sumu 500 Kčs mesačne; ak dôchodca má aj iný príjem (dôchodok), môže sa starobný (invalidný) dôchodok zvýšiť tak, aby úhrn tohto dôchodku a iného príjmu (dôchodku) bol 500 Kčs mesačne. Ak je na starobný (invalidný) dôchodok, ktorý je jediným zdrojom príjmu dôchodcu, odkázaný aj rodinný príslušník dôchodcu, môže sa tento dôchodok zvýšiť na sumu 850 Kčs mesačne; ak dôchodca alebo taký rodinný príslušník má aj iný príjem (dôchodok), môže sa starobný (invalidný) dôchodok zvýšiť tak, aby úhrn tohto dôchodku a iného príjmu (dôchodku) bol 850 Kčs mesačne. Ak podmienky pre zvýšenie dôchodku splňajú obidvaja manželia (druh a družka), možno zvýšiť len dôchodok jedného z nich o rozdiel medzi sumou 850 Kčs a úhrnom dôchodkov a iných príjmov oboch manželov (druha a družky).

(4) Dôchodok podľa predchádzajúceho odseku možno zvýšiť, len ak si dôchodca (rodinný príslušník) pre starobu, zdravotný stav alebo iné závažné dôvody nemôže zvýšiť životnú úroveň vlastnou prácou. Pri zvýšení dôchodku podľa uvedeného ustanovenia sa nehľadí na výchovné, zvýšenie dôchodku (výchovného) pre bezmocnosť, na príspevky z doplnkovej sociálnej starostlivosti, na pracovný príjem dôchodcu alebo jeho rodinného príslušníka z činnosti, ktorá netrvá dlhšie ako 60 pracovných dní v kalendárnom roku, ani na pracovný príjem dôchodcu alebo jeho rodinného príslušníka staršieho ako 70 rokov. Zvýšenie dôchodku sa nezapočítava do výšky dôchodku rozhodujúcej pre výpočet dôchodkov pozostalých.

(5) Najnižšia výmera dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu dôchodcu, ustanovená v odseku 3, môže sa pri splnení ostatných podmienok zvýšiť zo sumy 500 Kčs na 550 Kčs a zo sumy

850 Kčs na 900 Kčs osobám, ktoré pri prevádzke poľnohospodárskeho závodu alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti nezamestnávali sústavne cudzie pracovné sily.

§ 10

Vymeriavací základ

(1) Vymeriavací základ určený pre prevádzateľa poľnohospodárskeho závodu k 30. júnu 1964 podľa predpisov platných toho dňa, platí naďalej pre doterajšieho i každého neskoršieho prevádzateľa tohto poľnohospodárskeho závodu, a to aj v prípade, že sa zmení rozsah započítanej poľnohospodárskej pôdy zmenou jej výmery alebo zmenou druhu pestovaných poľnohospodárskych plodín.

(2) Ak vymeriavací základ nebol určený do 30. júna 1964, určí ho po tomto dni okresný národný výbor so zreteľom na miestne podmienky a na rozsah obhospodarovanej pôdy podľa predpisov platných pred 1. júlom 1964*).

§ 11

Dôchodky pozostalých

(1) Vdovský a sirotský dôchodok patria pozostalým po jednotlivo hospodáriacom roľníkovi za podmienok určených v § 64, 65 a 68 zákona.

(2) Vdovský dôchodok sa vymeriava zo starobného (invalidného) dôchodku jednotlivo hospodáriaceho roľníka, počítajúc do toho aj zvýšenie dôchodku podľa § 12 ods. 1.

(3) Vdovský dôchodok je 60 % starobného (invalidného) dôchodku; ustanovenia § 66 ods. 4 a 5 zákona platia obdobne. Ak vdovský dôchodok je jediným zdrojom príjmu vdovy, môže sa zvýšiť na sumu 500 Kčs mesačne. Ak vdova má aj iný príjem (dôchodok), môže sa vdovský dôchodok zvýšiť tak, aby úhrn tohto dôchodku a iného príjmu (dôchodku) bol 500 Kčs mesačne. Ak je však týmto iným príjmom starobný (invalidný) dôchodok, možno zvýšiť len tento dôchodok (§ 9 ods. 3). Ustanovenie § 9 ods. 4 platí obdobne.

(4) Sirotský dôchodok jednostranne osirelého dieťaťa je 30 % starobného (invalidného) dôchodku jednotlivo hospodáriaceho roľníka, najmenej však 200 Kčs mesačne. Sirotský dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa je 450 Kčs mesačne. Ak však je dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa jediným zdrojom príjmu dieťaťa, môže sa zvýšiť na sumu 500 Kčs mesačne. Ak dieťa má aj iný príjem (dôchodok), môže sa sirotský dôchodok zvýšiť tak, aby úhrn tohto dôchodku a iného príjmu (dôchodku) bol 500 Kčs mesačne. Ustanovenia § 69 ods. 5 zákona a § 9 ods. 4 tejto vyhlášky platia obdobne.

(5) Najnižšia výmera dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu dôchodcu, ustanovená v odseku 3 a 4 môže sa pri splnení ostatných podmienok zvýšiť zo sumy 500 Kčs na 550 Kčs pozostalým po osobách, ktoré pri prevádzke poľnohospodárskeho závodu alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti nezamestnávali sústavne cudzie pracovné sily.

§ 12

Dávky pri pracovnom úraze

(1) Jednotlivo hospodáriacemu roľníkovi, ktorý sa stal úplne invalidným následkom pracovného úrazu, môže sa invalidný dôchodok zvýšiť o 50 Kčs mesačne.

(2) Jednotlivo hospodáriacemu roľníkovi, ktorý sa stal následkom pracovného úrazu čiastočne invalidným, môže sa poskytnúť čiastočný invalidný dôchodok vo výške 50 % invalidného dôchodku spolu so zvýšením o 30 Kčs mesačne.

(3) Jednotlivo hospodáriaci roľník je čiastočne invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav jeho pracovná schopnosť podstatne poklesla. Podstatným poklesom pracovnej schopnosti sa rozumie taký pokles telesných alebo duševných síl, ktorý spôsobuje zníženie pracovného výkonu aspoň o tretinu.

(4) Ak jednotlivo hospodáriaci roľník zomrel následkom pracovného úrazu, môže sa pozostalým (§ 17 ods. 1 zákona), ktorí vypravili pohreb, poskytnúť pohrebné vo výške 1000 Kčs. Ak vypravil pohreb niekto iný než pozostalý, môže sa pohrebné poskytnúť až do výšky preukázaných výdavkov, najviac však v sume 1000 Kčs.

(5) Pracovným úrazom je úraz utrpený v súvislosti s prevádzkou vlastného poľnohospodárskeho závodu. Ako pracovný úraz sa posudzuje tiež úraz utrpený

- a) pri vzájomnom vypomáhaní pri poľnohospodárskych prácach,
- b) pri melioračných prácach,
- c) pri zvoze dreva,
- d) pri činnnej účasti na opatreniach proti živelným pohromám a pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm alebo pri zásluhnej činnosti vykonávanej bez právneho záväzku na prospech celku,
- e) pri výkone verejnej funkcie.

Pracovným úrazom sa kladú na roveň choroby z povolania, ktorými sa rozumejú choroby uvedené v zozname chorôb z povolania platnom pre pracovníkov v pracovnom pomere, ak vznikli za podmienok určených v tomto zozname*).

§ 13 **Výchovné**

(1) Výchovné patrí na každé dieťa požívateľa starobného alebo invalidného dôchodku, ktoré by malo pri úmrtí jednotlivo hospodáriaceho roľníka nárok na sirotsky dôchodok (§ 68 zákona).

(2) Výchovné mesačne je:

	na 1 dieťa Kčs	na 2 deti Kčs	na 3 deti Kčs	na 4 deti Kčs
k invalidnému dôchodku	140	330	680	1030
k inému	90	330	680	1030

a zvyšuje sa za každé ďalšie dieťa mesačne o 240 Kčs.

(3) Ak ide o nezaopatrené dieťa, ktoré je podľa posudku orgánov sociálneho zabezpečenia invalidné a ktoré vyžaduje stálu starostlivosť, poskytuje sa k výchovnému naň príplatok vo výške 150 Kčs mesačne; podmienkou pritom je, že dieťa nie je umiestnené v ústave pre takéto deti a že sa mu neposkytuje invalidný dôchodok.

(4) Inak platí o výchovnom ustanovenie § 73 zákona.

§ 14 **Zvýšenie dôchodku a výchovného pre bezvládnosť**

Dôchodky jednotlivo hospodáriacich roľníkov môžu byť zvýšené pre bezvládnosť dôchodcu o 100 až 400 Kčs mesačne za podmienok ustanovených v § 74 zákona; obdobne možno zvýšiť pre bezvládnosť dieťaťa od siedmeho roku jeho veku sirotsky dôchodok a výchovné.

§ 15**Zhodnotenie dôb dôchodkového zabezpečenia získaných podľa iných predpisov**

(1) Ak prestúpi do dôchodkového poistenia jednotlivo hospodáriacich roľníkov člen jednotného roľníckeho družstva, pracovník v pracovnom pomere alebo člen výrobného družstva, posudzuje sa doba ich doterajšieho dôchodkového zabezpečenia (poistenia) ako doba dôchodkového poistenia jednotlivo hospodáriacich roľníkov; doba dôchodkového poistenia družstevných roľníkov pred 1. aprílom 1962 sa však takto posudzuje, len ak bolo za celú dobu trvania tohto poistenia zaplatené poistné. Priemerný ročný vymeriavací základ z obdobia posledných 10 (5) rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, určuje sa z úhrnu

- a) ročných pracovných odmien a ročných vymeriavacích základov, ak ide o člena jednotného roľníckeho družstva,
- b) ročných hrubých zárobkov a ročných vymeriavacích základov, ak ide o pracovníka alebo o člena výrobného družstva;

do obdobia 10 (5) rokov sa nezahrňujú náhradné doby.

(2) Ak získal jednotlivo hospodáriaci roľník, ktorý bol bezprostredne pred začatím samostatnej zárobkovej činnosti pracovníkom v pracovnom pomere alebo členom výrobného družstva, ku dňu prestupu dobu potrebnú pre nárok na invalidný dôchodok alebo starobný dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení platných pre pracovníkov a ak nezanikol nárok na zhodnotenie tejto doby už pred prestupom prerušením zamestnania**), posudzuje sa jeho nárok na invalidný alebo starobný dôchodok po dobu dvoch rokov od výstupu zo zamestnania (z výrobného družstva) podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení platných pre pracovníkov.

§ 16**Poistné**

(1) Poistné za poistenie jednotlivo hospodáriaceho roľníka je 10,8 % jeho vymeriavacieho základu a za poistenie spolupracujúcich členov rodiny 11,4 % ich vymeriavacieho základu.

(2) Jednotlivo hospodáriaci roľník platí poistné za seba a za spolupracujúceho člena rodiny okresnému národnému výboru bez osobitného vymerania.

(3) Poistné za uplynulý mesiac je splatné do 15. dňa nasledujúceho mesiaca. Ak nebolo splatné poistné zaplatené v určenej lehote, je platca poistného povinný platiť od 16. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí, penále vo výške 0,01 % dlžnej sumy za každý deň omeškania. Okresný národný výbor môže povoliť, aby sa poistné odvádzalo v iných než mesačných lehotách.

(4) Manželka (manžel) bývajúcí s platcom poistného v spoločnej domácnosti ručí za poistné, ktoré sa stalo splatným v čase trvania spoločnej domácnosti. Spoluprevádzatelia poľnohospodárskeho závodu ručia za poistné navzájom.

§ 17**Dôchodkové poistenie spolupracujúcich členov rodiny jednotlivo hospodáriaceho roľníka**

(1) Predchádzajúce ustanovenia o dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov platia obdobne tiež pre spolupracujúcich členov ich rodín, pokiaľ sa neustanovuje inak v odsekoch 2 a 3 a v § 18 až 20.

(2) Ak ide o spolupracujúceho člena rodiny vo veku

do 18 rokov je

- vymeriavací základ 1 200 Kčs ročne,
- poistné 11,40 Kčs mesačne,

nad 18 rokov do 21 rokov je

- vymeriavací základ 1 800 Kčs ročne,
- poistné 17,10 Kčs mesačne,

nad 21 rokov je

- vymeriavací základ 5 040 Kčs ročne,
- poistné 47,90 Kčs mesačne.

(3) Ak by vymeriavací základ spolupracujúceho člena rodiny bol podľa predchádzajúceho odseku vyšší než vymeriavací základ jednotlivo hospodáriaceho roľníka, v ktorého závode pracuje spolupracujúci člen rodiny, určí sa vymeriavací základ spolupracujúceho člena rodiny sumou rovnajúcou sa vymeriavaciemu základu jednotlivo hospodáriaceho roľníka.

Dávky rodinných príslušníkov jednotlivo hospodáriacich roľníkov a rodinných príslušníkov spolupracujúcich členov ich rodín pri pracovnom úraze

§ 18

Invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok

(1) Rodinným príslušníkom jednotlivo hospodáriacich roľníkov a rodinným príslušníkom spolupracujúcich členov ich rodín (ďalej len „rodinní príslušníci“), ktorí sa stali úplne invalidnými alebo čiastočne invalidnými následkom pracovného úrazu (§ 12), môže sa poskytnúť v prípadoch zreteľahodných invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok.

(2) Za rodinných príslušníkov sa považujú osoby uvedené v § 36 ods. 1 a 2 zákona, ak samy nie sú dôchodkovo poistené podľa tejto vyhlášky alebo dôchodkovo zabezpečené podľa iných predpisov.

(3) Invalidita (čiastočná invalidita) rodinného príslušníka sa posudzuje obdobne ako invalidita (čiastočná invalidita) jednotlivo hospodáriaceho roľníka (§ 8 ods. 2 a § 12 ods. 3).

§ 19

Výška invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku

(1) Invalidný dôchodok rodinného príslušníka jednotlivo hospodáriaceho roľníka je 210 Kčs mesačne a môže byť zvýšený o 50 Kčs mesačne.

(2) Čiastočný invalidný dôchodok rodinného príslušníka jednotlivo hospodáriaceho roľníka je 105 Kčs mesačne a môže byť zvýšený o 30 Kčs mesačne.

(3) Rodinným príslušníkom, ktorí majú povinnosť školskej dochádzky, môže sa poskytnúť až do skončenia povinnej školskej dochádzky invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok len vo výške polovice dôchodku podľa predchádzajúcich odsekov.

(4) Výchovné k dôchodkom rodinných príslušníkov nepatrí.

§ 20 Pohrebné

Ak zomrel rodinný príslušník jednotlivo hospodáriaceho roľníka alebo spolupracujúceho člena rodiny následkom pracovného úrazu (§ 12), môže sa osobám, ktoré vypravili pohreb, poskytnúť v prípadoch zreteľahodných pohrebné vo výške 500 Kčs až 800 Kčs.

DRUHÁ ČASŤ

Dôchodkové poistenie samostatne hospodáriacich osôb, ktoré nie sú jednotlivo hospodáriacimi roľníkmi a spolupracujúcich členov ich rodín

§ 21

(1) Ustanovenia prvej časti o dôchodkovom poistení jednotlivo hospodáriacich roľníkov platia s výnimkou ustanovení § 10, 12, § 16 ods. 1 a § 18 až 20 tiež pre dôchodkové poistenie iných samostatne hospodáriacich osôb a spolupracujúcich členov ich rodín.

(2) Vymeriavací základ samostatne hospodáriacich osôb, ktoré nie sú jednotlivo hospodáriacimi roľníkmi, je:

- a) ak sa zárobková činnosť vykonáva bez spolupracovníkov 800 Kčs mesačne,
- b) ak sa zárobková činnosť vykonáva s jedným alebo niekoľkými spolupracovníkmi
1 100 Kčs mesačne.

(3) Vymeriavací základ samostatne hospodáriacich osôb, ktoré vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť bez spolupracovníkov a preukážu, že ich ročný základ dane z príjmov obyvateľstva neprevyšuje 16 000 Kčs, je 600 Kčs mesačne; ak však neprevyšuje ročný základ dane z príjmov obyvateľstva 6 000 Kčs alebo túto sumu neprevýšil pred určením dane paušálnou sumou, je vymeriavací základ 400 Kčs mesačne. Vymeriavací základ sa určí podľa ročného základu dane z príjmov obyvateľstva pripadajúceho na predchádzajúci kalendárny rok. Poplatníkom, ktorým je daň z príjmov obyvateľstva určená paušálnou sumou, určí sa vymeriavací základ vo výške rozdielu medzi dosiahnutým príjmom a výdavkami vynaloženými na dosiahnutie tohto príjmu za predchádzajúci rok. Okresný národný výbor môže v prípadoch sociálne odôvodnených vymeriavací základ znížiť, ak ide o zárobkovú činnosť vykonávanú bez spolupracovníkov a ak ročný základ dane z príjmov obyvateľstva neprekročil sumu 3 600 Kčs. Vymeriavací základ sa môže znížiť, ak nepresahuje ročný základ dane 2 400 Kčs na 160 Kčs mesačne a ak presahuje ročný základ dane 2 400 Kčs, avšak nedosahuje sumu 3 600 Kčs, na 240 Kčs mesačne.

(4) Za spolupracovníkov samostatne hospodáriacich osôb považujú sa pre účely vymeriavacieho základu spolupracujúci členovia rodiny (§ 1 ods. 3).

(5) Za vymeriavací základ spolupracujúceho člena rodiny samostatne hospodáriacej osoby sa považuje suma, ktorá by patrila ako mzda pracovnej sile (pracovníkovi), ktorú spolupracujúci člen rodiny nahradzuje. Vymeriavací základ nesmie však byť vyšší než vymeriavací základ samostatne hospodáriacej osoby.

(6) Poistné samostatne hospodáriacej osoby je 10 % jej vymeriavacieho základu a poistné spolupracujúceho člena rodiny 11 % jeho vymeriavacieho základu.

TRETIA ČASŤ**Zabezpečenie členov rodín jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb vykonávajúcich službu v ozbrojených silách****§ 22**

(1) O zabezpečení členov rodín jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb vykonávajúcich službu v ozbrojených silách platia s odchýlkami uvedenými v odsekoch 2 a 3 obdobne ustanovenia § 78 až 81 a § 85 až 87 zákona a ustanovenia § 60, 61, 63 a § 66 až 68 vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

(2) Zaopatrovací príspevok je

- a) pre nezaopatrené dieťa 170 Kčs mesačne,
- b) pre manželku, družku vojaka, jeho plnoletú príbuznú a manžela vojačky 400 Kčs mesačne,
- c) pre manželku vojaka, ktorá s ním nežije v spoločnej domácnosti, rozvedenú manželku a matku dieťaťa vojaka, ktorá nie je za neho vydatá, ak im súd priznal voči nemu výživné, prípadne príspevok na výživu, suma rovnajúca sa výživnému, prípadne príspevku na výživu, najviac však suma 400 Kčs mesačne,
- d) pre ostatné osoby, ktorým sa poskytuje zaopatrovací príspevok, 150 Kčs mesačne, zaopatrovací príspevok sa kráti o sumu, o ktorú úhrn zaopatrovacieho príspevku a čistého príjmu prevyšuje sumu 250 Kčs mesačne. Ak ide o manželskú dvojicu, kráti sa úhrn zaopatrovacích príspevkov o sumu, o ktorú spolu s čistým príjmom manželskej dvojice prevyšuje sumu 500 Kčs mesačne.

(3) Úhrn zaopatrovacích príspevkov priznaných členom rodiny toho istého vojaka nesmie presahovať sumu 720 Kčs mesačne; keby úhrn zaopatrovacích príspevkov vypočítaných podľa predchádzajúcich odsekov presahoval túto sumu, poskytne sa manželke vojaka zaopatrovací príspevok v plnej výške a ostatným členom rodiny sa zníži o rovnakú sumu.

(4) Ak vykonáva spolupracujúci člen rodiny jednotlivo hospodáriaceho roľníka alebo inej samostatne hospodáriacej osoby službu v ozbrojených silách, platia o zabezpečení členov jeho rodiny obdobné ustanovenia predchádzajúcich odsekov.

(5) Zaopatrovací príspevok podľa tejto vyhlášky nepatrí, ak sú splnené podmienky nároku na tento príspevok podľa iných predpisov.

ŠTVRTÁ ČASŤ**Dôchodkové poistenie účastníkov odboja a pozostalých po nich****§ 22a****Úvodné ustanovenie**

Pre dôchodkové poistenie jednotlivo hospodáriaceho roľníka (§ 1) a inej samostatne hospodáriacej osoby (§ 21), pokiaľ sú účastníkmi odboja, a pozostalých po nich platia ustanovenia tejto vyhlášky, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

§ 22b**Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok**

(1) Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok účastníka odboja I. a II. skupiny sa určí tak, že od veku 65 rokov sa odpočíta jeden rok za každý začatý rok odbojovej činnosti; potrebný vek však najmenej je 60 rokov, ak ide o účastníka odboja I. skupiny, a 62 rokov, ak ide o účastníka odboja II. skupiny.

(2) Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok účastníka odboja III. skupiny, ktorý bol aspoň šesť mesiacov väznený z dôvodov fašistickej perzekúcie, je 64 rokov.

§ 22c

Zvýšenie starobného a invalidného dôchodku

Za každý začatý rok odbojovej činnosti dôchodok účastníka odboja sa zvyšuje

skupiny	mesačne o Kčs
I.	120
II. a III.	100
IV.	80.

PIATA ČASŤ

§ 23

Zabezpečenie dôchodcov v chorobe

(1) Ustanovenia zákona platné pre zabezpečenie dôchodcov v chorobe, ktorým patria dôchodky podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení družstevných roľníkov, platia aj pre dôchodcov, ktorým sa priznal dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom poistení jednotlivu hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb a pre ich rodinných príslušníkov.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku sa nevzťahuje na dôchodcov a ich rodinných príslušníkov, ak sú zo svojej pracovnej činnosti zabezpečení v chorobe a materstve podľa iných predpisov.

ŠIESTA ČASŤ

Zabezpečenie matky a dieťaťa

§ 23a

Podpora pri narodení dieťaťa

(1) Ak porodí jednotlivu hospodáriaca roľníčka, iná samostatne hospodáriaca osoba alebo spolupracujúca členka jej rodiny alebo rodinná príslušníčka jednotlivu hospodáriaceho roľníka, inej samostatne hospodáriacej osoby alebo spolupracujúceho člena ich rodiny, patrí jej na každé narodené dieťa podpora vo výške 2 000 Kčs na každé dieťa narodené po 30. septembri 1971. Manželke alebo družke zomretého jednotlivu hospodáriaceho roľníka alebo inej samostatne hospodáriacej osoby alebo spolupracujúceho člena ich rodiny patrí podpora pri narodení dieťaťa z poistenia zomretého aj vtedy, ak pôrod nastal v dobe 300 dní od jeho úmrtia.

(2) Ustanovenie § 37 zákona o ochrannnej lehote platí obdobne.

§ 23b

Prídavky na deti

(1) Prídavky na deti patria jednotlivu hospodáriacemu roľníkovi, inej samostatne hospodáriacej osobe alebo spolupracujúcemu členovi ich rodiny, ak má nezaopatrené deti.

(2) Prídavky na deti mesačne sú:

na 1 dieťa	90 Kčs
na 2 deti	330 Kčs
na 3 deti	680 Kčs
na 4 deti	1 030 Kčs

a zvyšujú sa za každé ďalšie dieťa o 240 Kčs mesačne.

(3) Ak ide o nezaopatrené dieťa, ktoré je podľa posudku orgánov sociálneho zabezpečenia invalidné a ktoré vyžaduje stálu starostlivosť, poskytuje sa k prídavkom naň príplatok vo výške 150 Kčs mesačne; podmienkou pritom je, že dieťa nie je umiestnené v ústave pre takéto deti a že sa mu neposkytuje invalidný dôchodok.

(4) Jednotlivo hospodáriacemu roľníkovi, inej samostatne hospodáriacej osobe alebo spolupracujúcemu členovi ich rodiny povolanej do služby v ozbrojených silách patria na nezaopatrené deti prídavky na deti, ak bol dôchodkove poistený v čase nástupu služby alebo v čase, keď bol povolaný na výkon služby.

§ 23c

Všeobecná podmienka nároku na dávky zo zabezpečenia matky a dieťaťa

Podpora pri narodení dieťaťa a prídavky na deti patria len vtedy, ak sa riadne platí poistné.

SIEDMA ČASŤ

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 24

Prechodné ustanovenia § 124, 136 až 138, § 139 ods. 1 písm. a), b), c), e) a f) a ods. 3 a 4, § 140 a 141 zákona platia obdobne.

§ 24a

Manželke jednotlivo hospodáriaceho roľníka a spolupracujúceho člena rodiny sa účasť na zárobkovej činnosti manžela v období od 1. októbra 1948 do 31. decembra 1968 hodnotí ako doba poistenia spolupracujúceho člena rodiny podľa tejto vyhlášky na žiadosť podanú najneskôr do 31. decembra 1971, ak

- spĺňala v tomto období podmienky ustanovené v § 1 ods. 3,
- dobu, o zhodnotenie ktorej požiadala, je z celkovej doby jej účasti na zárobkovej činnosti manžela najmenej päť rokov, a ak jej účasť na zárobkovej činnosti manžela trvala po dobu kratšiu ako päť rokov, túto kratšiu dobu, a
- poistné za dobu, o zhodnotenie ktorej ide, bolo riadne doplatené.

§ 24b

Invalidné (čiastočne invalidné) dôchodky manželiek (manželov) jednotlivo hospodáriacich roľníkov a manželiek (manželov) spolupracujúcich členov rodiny*) patriace pred 1. januárom 1969 sa považujú od tohto dňa za invalidné dôchodky spolupracujúcich členov rodiny, a to vo výške, v akej patrili k 31. decembru 1968.

§ 25

Pokiaľ nie je v tejto vyhláske ustanovené inak, platia pre veci upravené touto vyhláškou obdobne ustanovenia zákona

1. o rodinných príslušníkoch,
2. o nezaopatrených deťoch,
3. o vylúčení nároku na prídavky na deti,
4. o súbehu prídavkov na deti a ich výplate,
5. o náhradných dobách,
6. o prerušení pracovnej činnosti,
7. o dobe pracovnej činnosti potrebnej pre nárok na invalidný dôchodok,
8. o súbehu vdovského dôchodku s príjmom zo zárobkovej činnosti,
9. o dôchodkovom zabezpečení družstevných roľníkov vykonávajúcich službu v ozbrojených silách,
10. o povinnostiach oprávnených osôb,
11. o zmene dávky a jej vrátení,
12. o obmedzení výplaty dávok,
13. o výplate dávok inej osobe,
14. o súbehu nárokov na dôchodky,
15. o prechode nároku pri úmrtí oprávneného,
16. o výplate dávok,
17. o postúpení dávok a ich postihnutí výkonom rozhodnutia,
18. o premlčaní,
19. o osobitnej dani z dôchodku,
20. o skupinách účastníkov odboja, o invalidnom (čiastočnom invalidnom) dôchodku účastníkov odboja, ak vznikla úplná (čiastočná) invalidita v súvislosti s odbojovou činnosťou, o najvyššej a najnižšej výmere starobného a invalidného dôchodku účastníka odboja, o najnižšej výmere vdovského dôchodku vdovy po účastníkovi odboja alebo vdovy, ktorá je účastníčkou odboja, o krátení ich vdovského dôchodku pri súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti, o výške sirotského dôchodku dieťaťa po účastníkovi odboja, o výške dôchodku rodičov účastníka odboja, o vyňatí z osobitnej dane z dôchodku, o úprave dôchodkov účastníkov odboja, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 1969,
21. o službách sociálneho zabezpečenia,
22. o organizácii a konaní,
23. o odstraňovaní tvrdostí

a predpisy vydané na vykonanie týchto ustanovení.

§ 26

Vyhláska č. 67/1957 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa určujú podrobnosti o dôchodkovom poistení jednotlivu hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb, sa zrušuje.

§ 27

Táto vyhláska nadobúda účinnosť 1. júlom 1964.

Čl. II

Ustanovenie § 9 ods. 1 v znení tejto vyhlášky platí aj pre nároky na starobný a invalidný dôchodok, ktoré vznikli pred 1. januárom 1969. Výška starobného a invalidného dôchodku sa upraví na žiadosť dôchodcu najskôr začínajúc splátkou dôchodku splatnou v januári 1969.

Čl. II

Zvýšenie dôchodku podľa tejto vyhlášky možno poskytnúť na žiadosť najskôr počínajúc mesačnou splátkou dôchodku splatnou v októbri 1970.

Čl. III

(1) Starobné, invalidné a vdovské dôchodky vymerané v najnižšej výmere podľa predpisov platných do 30. septembra 1970 pre dôchodky, ktoré boli jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu,*) môžu sa po 30. septembri 1970 znížiť len pokiaľ by to pripúšťali uvedené predpisy.

(2) V ustanovenej najnižšej výmere dôchodkov uvedených v predchádzajúcom odseku a vo výmere dôchodkov zvýšených podľa tejto vyhlášky je zahrnutý osobitný prídavok k dávkam podľa čl. I zákona č. 161/1968 Zb.

Predseda:

Štancel' v. r.

- *) § 33 a 34 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb.
- *) § 118 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb.
- *) Vyhláška č. 67/1957 Ú. 1. (Ú. v.), ktorou sa určujú podrobnosti o dôchodkovom poistení jednotlivu hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb.
- *) Príloha vyhlášky č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
- **) § 8 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení.
- *) Ide o dôchodky priznané podľa § 18 tejto vyhlášky.
- *) § 9 ods. 3 a 4 a § 11 ods. 3 vyhlášky č. 105/1964 Zb. v doterajšom znení.

